

3,649*

Procijenjen broj direktno pogođenih osoba (53%Ž / 47%M)

72*

kuće/stanovi u potpunosti oštećeno

1,177*

Procijenjen broj pogođenih domaćinstava

863*

domaćinstava/stanova djelimično oštećeno

978*¹

Procijenjen broj evakuiranih lica

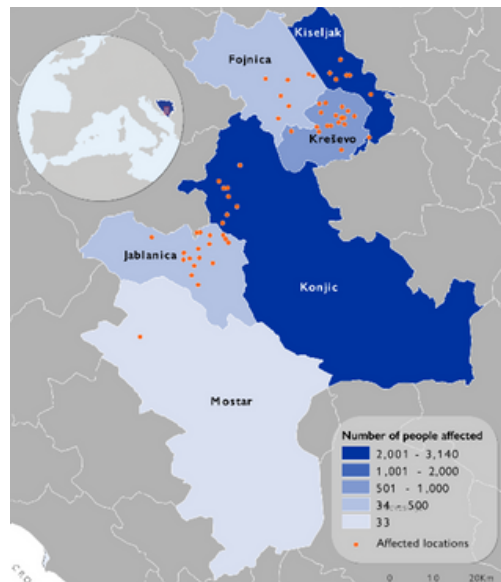
EUR 34,500

Pomoći dao IOM

EUR 105,000

Pomoći mobilizirao IOM

*Matrica za praćenje raseljavanja IOM i Udruženje Crvenog Križa BiH

¹ Sami ili putem preventivnih mjera

Slika 1 - Područja pogođena poplavama u BiH. Informacije prikazane na mapi su zasnovane na svjedočanstvima ključnih svjedočenja © IOM 2024

*Ova mapa služi isključivo u svrhu ilustracije. Prikazane granice, nazivi i oznake korištene na ovoj mapi ne podrazumijevaju zvaničnu podršku ili prihvatanje od strane IOM-a.

Nezapamćene padavine u noći 4. oktobra izazvale su bujične poplave, klizišta i odrone koji su zahvatili Jablanicu, Konjic, Kiseljak, Kreševo, Fojnicu, Drvar, Brezu i Vareš, što je dovelo do značajnih šteta i 27 potvrđenih smrtnih slučajeva od 17. oktobra kada su objavljeni posljednji zvanični podaci. U Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) 5. oktobra je proglašeno stanje prirodne katastrofe, a aktiviran je Mehanizam civilne zaštite Evropske unije (UCPM)

Međunarodna i lokalna isporuka pomoći i odgovor je u punom jeku; međutim, i dalje postoje hitne potrebe. Kompleti za popravku stanova i infrastruktura zajednice i dalje su kritično oštećeni, dok mnoge osnovne usluge još uvijek nisu obnovljene. IOM je rasporedio nekoliko stručnjaka u Jablanicu, pružajući koordinaciju, upravljanje sklioništem, logistiku i podršku u skladištenju. DTM tim nastavlja da koordinira sa lokalnim akterima kako bi identifikovao ključne nedostatke u podacima za predstojeću međuagencijsku Preliminarnu multisektorsku procjenu potreba (MIRA). Štaviše, IOM je proširio operacije na Konjic kako bi podržao uspostavljanje privremene prihvatne lokacije i ojačao kapacitete lokalnih aktera u upravljanju lokacijom.

PREGLED SITUACIJE

U Jablanici je potvrđeno 19 smrtnih slučajeva nakon velikih klizišta usljed nezapamćenih padavina 4. oktobra. Zemljotres jačine 3,1 stepeni Rihtera iste noći pogoršao je situaciju. IOM-ova brza procjena matrice za praćenje raseljavanja (DTM) identifikovala je 167 domaćinstava koja su bila ozbiljno pogođena, sa 273 osobe koje su evakuisane. Jablanica je kasnije dobila značajnu dobrovoljnu podršku u narednim danima usljed mobilizacije vlade, civilnog društva i međunarodne zajednice. Međutim, nekoliko seoskih puteva je i dalje nepristupačno. Dok je M-17, ključna veza između sjevera i juga zemlje sada potpuno otvorena, često dolazi do kašnjenja zbog povećanog saobraćaja i radova na popravci.

Konjic i okolina prijavili su 261 pogođeno domaćinstvo, uz 5 potvrđenih smrtnih slučajeva. Kiseljak je prijavio 169 pogođenih domaćinstava sa značajnom štetom u Višnjica Polju i drugim zajednicama. U Fojnici je zahvaćeno 285 domaćinstava, a evidentirana su 3 smrtna slučaja. U Kreševu su pogođena 242 domaćinstva. Od 17. oktobra više od 70% ključnih ispitanika ocijenilo je da funkcionišu električna energija i telekomunikacije, dok su vodosnabdijevanje, pokrivenost mrežom, putevi do mjesnih zajednica i osnovne škole ocijenjeni kao manje funkcionalni. Formirane su komisije za procjenu štete na opštinskom, kantonalnom i federalnom nivou. Komisija Srednjobosanskog kantona štetu procjenjuje

na preko 27 miliona eura, Komisija iz Konjica procjenjuje štetu na 37 miliona eura.

Prema brzjoj procjeni DTM, kompleti za popravku i rekonstrukcija oštećenih objekata su prioritetne potrebe koje se najviše navode. Pored toga, ukupno 50,7 odsto intervjuisanih osoba navelo je pravnu pomoć kao prioritetnu potrebu u sektoru zaštite, dok je 43,5 odsto izrazilo potrebu za mentalnom i psihosocijalnom podrškom (MHPSS).

Trenutna situacija u pogođenim zajednicama je i dalje kritična; operacije oporavka i uklanjanje ostataka su još u toku. Oštećenja na infrastrukturi zajednice, zajedno sa rasprostranjenim raseljavanjem i hitnim potrebama članova zajednice, zahtijevaju hitnu akciju. U toku su naponi da se uspostave kontejnerska sklioništa za raseljena lica, dok su lokalni opštinski naponi usmjereni na rješavanje osnovnih potreba evakuisanih. I timovi za hitne slučajeve i lokalne vlasti koordiniraju napore da se situacija stabilizuje što je prije moguće i omogući pogođenim regionima i njihovim zajednicama da započnu proces oporavka. Međutim, potrebni su dalji resursi i jačanje kapaciteta u različitim oblastima kao što su multisektorske procjene, upravljanje podacima i reagovanje u vanrednim situacijama zasnovano na dokazima, kao i direktna podrška zajednicama, sistemi upravljanja odgovorima u skladištima i privremenim smještajima, kao i prevazilaženje nedostataka u koordinaciji.

ISPORUČENA BRZA PODRŠKA

Pored angažovanja stručnjaka za koordinaciju i upravljanje kampom (CCCM) da pomognu u postavljanju privremenog prihvatila u Jablanici, IOM je proširio rad i na Konjic. U koordinaciji sa Civilnom zaštitom i Općinom Konjic, IOM pruža pomoć u postavljanju doniranih kontejnera i obezbjeđuje izgradnju kapaciteta za upravljanje privremenim prihvatnim smještajem za inicijalnih 10 porodica raseljenih usljed poplava i klizišta.

Slika 2 - Šefica misije IOM-a tokom terenske posjete privremenim prihvatnim objektima za raseljene u Konjicu © IOM 2024

IOM je rasporedio osoblje sa ekspertizom analize podataka, zaštite, logistike, skloništa i CCCM-a, kako bi podržao općinske vlasti, Društvo Crvenog krsta/križa BiH (DCK BiH) i druge lokalne aktere u naporima za oporavak, koordinaciji i tehničkim kapacitetima. Štaviše, IOM inženjer je raspoređen kako bi pomogao osoblju IOM-a na terenu da bolje razumije razmjere štete na terenu i savjetovao o MIRA.

IOM-ov DTM tim, u partnerstvu sa DCK BiH, objavio je 17. oktobra Brzu procjenu područja pogođenih poplavama u BiH. DTM tim trenutno koordinira sa akterima na terenu kako bi odredio ključne potrebe za podacima u budućnosti, u pripremi za daljih procjena. Timovi će započeti razvoj metodologije za Višesektorsku početnu procjenu.

IOM je nabavio specijalizovani računar za Službu za prostorno planiranje, građevinarstvo, zaštitu životne sredine i stambeno-komunalne poslove i Službu za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar opštine Jablanica, a isporuka je u toku. IOM nastavlja distribuirati osnovne zalihe pogođenim područjima, fokusirajući se na snabdijevanje plinom, u koordinaciji sa centralnim i lokalnim vlastima, te u partnerstvu sa Društvom Crvenog križa BiH i Civilnom zaštitom.

RASTUĆE POTREBE

- Zajednicama je potrebna hitna podrška za čišćenje i osnovne infrastrukturne radove, počevši u fazi prije oporavka
- Potrebe za popravkom i hidro zaštitu rastu s nadolazećom zimom
- Potreba za specijalizovanom opremom i materijalima, kao što su suva odjela za Gorske službe spasavanja, oprema za upravljanje podacima za izradu procena od strane DCK BiH, itd.
- Integracija i koordinacija MHPSS
- Inicijative otpornosti zajednice, sredstva za život i stvaranje prihoda
- Višesektorska početna procjena (Multi-Sectoroal Initial Assessment - MIRA)

AKTIVNOSTI PODRŽAVA:

KONTAKTI

Laura Lungarotti
IOM šefica misije u BiH

SREDNJOROČNA I DUGOROČNA PODRŠKA

IOM mobilizira sredstva da obezbijedi komplete za popravku skloništa (SRK) i komplete za hidro zaštitu (SOK) pogođenim domaćinstvima kako bi se osiguralo da se popravke i čišćenje kuća mogu započeti prije zime koja se brzo približava. U koordinaciji sa lokalnim odgovornim osobama, IOM ima za cilj da obezbiedi uticajno finansiranje za višenamjenske aktivnosti brzog uticaja (QIMPA) koje su neophodne da bi se osiguralo zadovoljenje osnovnih potreba zajednica, kao što je strateško uklanjanje otpada kako bi se omogućilo ljudima pristup svojim domovima.

IOM će povećati broj raspoređenog osoblja u opštinskim koordinacionim centrima, sa specijalizovanim setovima vještina i znanjem u upravljanju vanrednim situacijama, logistici, upravljanju skladištima i smještajnim kapacitetima kako bi se omogućilo općinskim zvaničnicima i timovima Civilne zaštite da se bolje susreću sa složenom situacijom na terenu. Stoga, osiguravajući da odluke o odgovoru na vanrednu situaciju budu što bolje informisane kroz najbolju praksu, trenutne podatke, podrška CCCM-a će biti pružena direktno i kroz izgradnju tehničkih kapaciteta i podršku i upravljanje smještajem za evakuisane, novčanom podrškom za pogođeno stanovništvo (CBI), podrškom rekonstrukciji i rehabilitaciji oštećenih kuća, podrškom za život i podrškom naporima za pripreme za zimu, dok se osigurava uvođenje zaštite i MHPSS.

IOM će podržati brze procjene potreba, uključujući MIRA, zajedno sa drugim agencijama UN-a, kroz timove DTM popisivača i ekspertizu odgovora na katastrofe. Kako potrebe budu rasle, IOM će obnoviti nabavku i isporuku hrane i NFI. Pored aktivnosti za oporavak od nepogode, IOM ima za cilj da proširi i svoje programe smanjenja rizika od katastrofa i izgradnje otpornosti zajednice na pogođena područja kao srednjoročni i dugoročni cilj

Slika 3 - Stručnjaci IOM-a podržavaju lokalne napore za uspostavljanje mehanizma upravljanja skladištem © IOM 2024

PRISUTNOST I STRUČNOST IOM-a

IOM i UNHCR-om predvode CCCM klaster na globalnom nivou, a u situacijama prirodnih katastrofa, IOM preuzima vodeću ulogu. Globalno gledano, IOM je vodeća agencija u CBI-u, implementirala je CBI u 136 zemalja, dostigavši približno 12 milijuna primatelja pomoći. Kao odgovor na poplave 2014. godine u BiH, IOM je bio aktivno uključen u koordinaciju napora pomoći i pružanje podrške pogođenim zajednicama, kao što je distribucija materijala za hitna skloništa, pružanje psihosocijalne podrške, obnova kuća, praćenje raseljenih stanovnika i podrška funkcionisanju objekata za privremeni smještaj. IOM ima tekući program za smanjenje rizika od katastrofa (DRR) i podržava privremeni prihvata, zaštitu, distribuciju hrane i drugu pomoć u odgovoru na migracije u Bosni i Hercegovini.

Dražan Rozić
Kordinator humanitarnih operacija
drozic@iom.int
+387 61 155 484

Azra Ibrahimović
Kordinatorica odgovora na nepogode
aibrahimovic@iom.int
+387 61 994 428